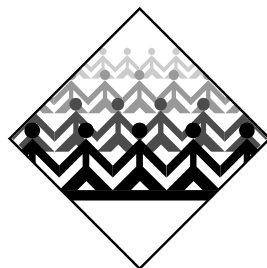


Dobre Praktyki
w ramach projektu
PUNKTY POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ



**Instytut Współpracy i Partnerstwa
Lokalnego**

Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego
ul. Żwirki i Wigury 14/3
40-063 Katowice
Tel: 032-253-76-93
Fax: 032-253-80-21
www.partnerstwo.org.pl

© Copyright by Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego

Pod redakcją:

Ewa Gliwicka
Jacek Siatkowski

Zespół redakcyjny:

Iwona Błaszczkiewicz - Serafin
Sabina Domagalska
Mateusz Eichner
Klaudia Frankowicz
Eugeniusz Imiolczyk
Barbara Jastrzębska
Elżbieta Jędruchniewicz
Anna Kornas
Anna Leszek
Iwona Luzak
Ewa Muszczak
Ewa Petryczko
Dariusz Polakowski
Tadeusz Roszak
Andrzej Tomeczek

Projekt „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” był dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS SPO RZL Działanie 1.5.

Projekt realizowany był w partnerstwie z Powiatowymi Urzędami Pracy z Bytomia, Chorzowa, Jaworzna, Katowic, Piekar Śląskich, Rudy Śląskiej, Siemianowic Śląskich (lider projektu), Świętochłowic, Zabrze i powiatu mikołowskiego

SPIS TREŚCI

<u>WPROWADZENIE.....</u>	<u>3</u>
<u>CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI PUNKTÓW POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ W OPARCIU O PRZYKŁADOWE STUDIUM PRZYPADKU.....</u>	<u>7</u>
<u>Opis sukcesów w pracy z osobami zgłaszającymi się do Punktów Pomocy Koleżeńskiej 21 KORZYŚCI Z UDZIAŁU W PROJEKCIE W OPINII BENEFICJENTÓW OSTATECZNYCH – PRACOWNIKÓW PUNKTÓW.....</u>	<u>26</u>
<u>DOBRE PRAKTYKI POWSTAŁE PODCZAS WDRAŻANIA PROJEKTU.....</u>	<u>29</u>
<u>INDYWIDUALNE WSPARCIE OSÓB POSZUKUJĄCYCH PRACY.....</u>	<u>35</u>
<u>PODSUMOWANIE USŁUG WSPARCIA KOLEŻEŃSKIEGO ŚWIADCZONYCH W PUNKTACH POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ.....</u>	<u>39</u>
<u>EFEKTYWNOŚĆ PROJEKTU W LICZBACH.....</u>	<u>45</u>

WPROWADZENIE

Projekt „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” jest kontynuacją wcześniejszych działań, rozpoczętych w 2001 roku. Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach utworzył wówczas sieć Klubów Pomocy Koleżeńskiej, składającą się z osób inicjujących samopomoc wśród ludzi poszukujących zatrudnienia oraz ich rodzin. Dzięki dobrej współpracy z

wieloma instytucjami i parafiami, a zwłaszcza osobistemu zaangażowaniu proboszczów i Księdza Arcybiskupa Damiana Zimonia udało się stworzyć ponad dwadzieścia Klubów w województwie śląskim.

Osiągnięte rezultaty zachęciły Instytut – wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Siemianowicach Śląskich oraz Akcją Katolicką - do wprowadzenia nowej formuły wsparcia, czyli Punktów Pomocy Koleżeńskiej. Różnica pomiędzy Klubem a Punktem polega na tym, że Klub Pomocy Koleżeńskiej działa tylko w oparciu o wolontariuszy, natomiast Punkt Pomocy Koleżeńskiej funkcjonuje w oparciu o osoby zatrudnione na etat lub osoby korzystające z przygotowania zawodowego i przyjmuje beneficjentów przez pięć dni w tygodniu.

Projekt „Punkty Pomocy Koleżeńskiej”, zyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Działanie 1.5. Realizowany był w województwie śląskim wspólnie z 10 Powiatowymi Urzędami Pracy. Jesteśmy przekonani, że dzięki realizacji projektu oraz wsparciu tej inicjatywy przez kolejnych partnerów społecznych tzw. pomoc koleżeńska, która już przynosi wymierne rezultaty, stanie się trwałym i efektywnym instrumentem aktywizacji osób bezrobotnych.

Cel projektu

Celem projektu była zmiana sytuacji zawodowej grupy osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym lub średnim, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt przewidywał m.in.

- szkolenia z zakresu wsparcia koleżeńskiego,
- szkolenia z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia,
- zaangażowanie bezrobotnych w pracę Punktów Pomocy Koleżeńskiej,
- obsługę klientów Punktów Pomocy Koleżeńskiej oraz pozyskiwanie ofert pracy,
- doradztwo dla osób bezrobotnych świadczone przez zespół ds. outplacementu (psycholog, doradca zawodowy, telemarketer).

Zakładane rezultaty projektu

- ukończenie przez 273 osoby szkolenia z zakresu wsparcia koleżeńskiego i przepisów zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia,
- nabycie przez 273 bezrobotnych nowych umiejętności i podwyższenie kwalifikacji,
- utworzenie i wyposażenie 39 Punktów Pomocy Koleżeńskiej dla potrzeb społeczności lokalnych,
- stworzenie wspólnej bazy danych i systemu przepływu ofert pracy między partnerami zaangażowanymi w projekt,
- opracowanie i wydanie podręcznika dla beneficjentów.

Projekt przyczynił się do

- rozwinięcia umiejętności zawodowych i komunikacyjnych beneficjentów,
- zwiększenia szans na podjęcie przez nich zatrudnienia,
- ułatwienia osobom uczestniczącym w projekcie dostępu do nowoczesnych technologii informatycznych dzięki pracy w Punktach Pomocy Koleżeńskiej,
- aktywizacji społecznej dzięki pracy Punktów Pomocy Koleżeńskiej.

Innowacyjny charakter projektu

Projekt obejmował pomocą dwie grupy osób bezrobotnych: z jednej strony beneficjentów ostatecznych, tj. 273 osoby, a z drugiej klientów Punktów – wszystkie osoby aktywnie poszukujące pracy z terenu miast biorących udział w projekcie. Pracownicy Punktów, którzy sami doświadczyli bezrobocia sprawdzili się w roli Kolegów-Doradców dla osób, które nadal pozostawały bez pracy. Przeważnie były to osoby, dla których wizyta w PUP była z różnych powodów kłopotliwa – nie stać ich na dojazd, nie akceptują zinstytucjonalizowanej pomocy, itp.

Umieszczenie Punktów w dzielnicach, które zamieszkują ułatwiło im kontakt z ofertami pracy i osobami oferującymi wsparcie oraz zapewniło skorzystanie z komputera z dostępem do Internetu.

Beneficjenci ostateczni byli objęci indywidualnym wsparciem specjalistów grupy outplacmentowej.

Zasięg projektu

Projekt objął miasta województwa śląskiego, które podpisały Pakt na Rzecz Zatrudnienia – Katowice, Zabrze, Bytom, Chorzów, Rudę Śląską, Jaworzno, Piekary Śląskie, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice i powiat mikołowski.

Partnerzy projektu:

- Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich - lider projektu
- Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
- Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie
- Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach
- Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Piekarach Śląskich
- Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej
- Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach
- Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI PUNKTÓW POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ W OPARCIU O PRZYKŁADOWE STUDIUM PRZYPADKU

STUDIUM PRZYPADKU PUNKTU POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ PRZY PARAFII POD WEZWANIEM ŚW. BARBARY W KATOWICACH-GISZOWCU

1. Środowisko działania.

Giszowiec to jedna z najstarszych dzielnic Katowic, otoczona lasami, leżąca w południowo-wschodniej części miasta, odległa od centrum o ok. 7 km. Na terenie Giszowca zabudowania stanowią w przeważającej części budynki wielokondygnacyjne z wielkiej płyty, wybudowane w latach 60., 70. i 80. Obok blokowisk można gdzieś spotkać zabytkowe domki, przeważnie jedno i dwurodzinne, stanowiące niegdyś zwarte osiedle górnicze wybudowane w latach 1907-1910 przez koncern Giesches Erben. Jest to dzielnica zamieszkała przez rodziny górnicze, gdyż od wielu pokoleń górnictwo było jedyną pracą zarobkową tutejszej społeczności.

W latach 1924-1951 Giszowiec wchodził w skład gminy Janów, a następnie do 1960 roku należał do powiatu miejskiego Szopienice. Od roku 1960 zarówno Giszowiec jak i Szopienice zostały dzielnicami Katowic. W roku 1964 wydobywanie węgla rozpoczęła nowa kopalnia "Staszic", którą zlokalizowano w pobliżu osiedla. Aby zapewnić mieszkania dla coraz większej liczby górników, w 1969 roku zapadła decyzja o wyburzeniu zabytkowego Giszowca i postawieniu na jego miejscu osiedla Staszica, złożonego z 10-piętrowych wieżowców. Wyburzenia przerwano po decyzjach konserwatora zabytków z lat 1978 i 1987 o wpisaniu układu urbanistyczno-przestrzennego Giszowca do rejestru zabytków województwa śląskiego. Uchroniło to przed zniszczeniem zaledwie jedną trzecią zabytkowego osiedla.

Obecnie w dzielnicy znajduje się sporo zieleni, a otaczające lasy z licznymi ścieżkami spacerowymi i rowerowymi, zachęcają do odpoczynku i rekreacji.

2. Punkt Pomocy Koleżeńskiej i jego działania.

Punkt Pomocy Koleżeńskiej mieści się przy parafii pod wezwaniem Św. Barbary przy ul. Młodzieżowej 10 w domu katechetycznym. W tutejszej parafii oprócz punktu działa również Świetlica Środowiskowa Profilaktyczno-Wychowawcza im. św. Brata Alberta oraz Oratorium dla Młodzieży im. Św. Brata Alberta.

Punkt swoją działalność rozpoczął w listopadzie 2005 roku, pracują w nim osoby w trakcie przygotowania zawodowego, posiadające wykształcenie średnie lub wyższe i pozostające bez zatrudnienia powyżej 2 lat. Poprzez udział w szkoleniach i przygotowanie zawodowe osoby te angażują się w pracę Punktów Pomocy Koleżeńskiej i pomoc innym bezrobotnym, uzyskując w ten sposób nowe umiejętności i doświadczenie.

Celem Punktu Pomocy Koleżeńskiej jest :

- pomoc każdemu bezrobotnemu w znalezieniu jak najlepszej pracy, w możliwie najkrótszym czasie,
- pomoc w sporządzeniu dokumentów aplikacyjnych,
- udzielanie informacji o dostępnych formach wsparcia,
- dostęp do Internetu ,
- pomoc samemu sobie, czyli zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych i znalezienie pracy dla siebie.

Praca w Punkcie pomaga tym osobom – zarówno beneficjentom projektu i klientom punktu - zachować aktywność i przełamać izolację społeczną, natomiast sam punkt jest miejscem gdzie można odreagować swoje emocje, odprężyć się i nabrać wiary w swoje możliwości, a dzięki nawiązanym kontaktom zwiększyć szansę na uzyskanie zatrudnienia. Osoby pracujące w punkcie dążą do tego, by tworzyć atmosferę życzliwości i zaufania, sprzyjającą nawiązywaniu kontaktów i przezwyciężaniu stresów, wzmacniającą aktywność w zakresie

mobilizowania do aktywnego poszukiwania pracy dla siebie i osób odwiedzających punkt.

Codzienna działalność punktu nie pochłania dużych środków finansowych, wszystkie opłaty telefoniczne, czynsz oraz media reguluje Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach ze środków EFS. Wyposażenie punktu w podstawowe meble biurowe i sprzęt zostały zakupione z projektu „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” również ze środków EFS.

Poprzez swoją pracę w punkcie osoby te nawiązały kontakty z innymi organizacjami pozarządowymi i społecznymi oraz instytucjami publicznymi działającymi na rzecz zwalczania problemów społecznych. Należą do nich w szczególności Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach, PUP Katowice, Klub Parafialny oraz Parafialna Poradnia Rodzinna przy Parafii Św. Barbary w Katowicach oraz MOPS. W zakresie poradnictwa osoby z punktu uczestniczą w warsztatach z psychologiem i doradcą zawodowym z Instytutu Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach.

Oprócz codziennych obowiązków osoby pracujące w punkcie angażują się w codzienne życie Parafii, współpracują ze świetlicą parafialną i Parafialną Poradnią Rodziną. W czasie zeszłorocznych Świąt Bożego Narodzenia pomagały parafialnej Poradni Rodzinnej w zorganizowaniu Wigilii dla osób bezrobotnych, pakowaniu i wydawaniu paczek świątecznych oraz brały udział w akcji opłatkowej. Ich wielkie zaangażowanie i bezinteresowna pomoc była pozytywnie oceniana przez pracowników Poradni Rodzinnej oraz samą parafię.

3. Subiektywna ocena Punktu Pomocy Koleżeńskiej.

Zdaniem osób pracujących w PPK oraz osób odwiedzających punkt panuje tam atmosfera życzliwości, dobroci i współpracy.

Oto cytaty kilku anonimowych klientów, którzy skorzystali z pomocy Punktu Pomocy Koleżeńskiej :

- „Warto przychodzić do punktu, ponieważ samemu jest bardzo trudno poradzić sobie z bezrobociem, a tutaj można uzyskać pomoc wszelkiego rodzaju. Jest bardzo miła atmosfera”.
- „Osoby, które tam pracują są w podobnej sytuacji jak moja, dzięki czemu wiem, że rozumieją one moje potrzeby i oczekiwania. Udzielono mi dokładnie takiego wsparcia, jakie oczekiwałam”.
- „Dzięki pomocy, jaką uzyskałam w punkcie podbudowałam się psychicznie i moralnie”.
- „W punkcie uzyskałem szeroką gamę porad i wskazówek w zakresie sposobów znalezienia przeszłych pracodawców”.

4. Zamierzenia Punktu Pomocy Koleżeńskiej.

Projekt „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” jest realizowany od listopada 2005 do kwietnia 2007 roku. Po zakończeniu półtorarocznej pracy w punkcie przez osoby będące w trakcie przygotowania zawodowego, celem Instytutu Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach i Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach jest dalsze utrzymanie tego punktu oraz kilku pozostałych, dobrze działających punktów na terenie Katowic. W punktach mogą pracować osoby, które były zaangażowane w swoją pracę i które przyczyniły się do tego, że punkty były często odwiedzane przez bezrobotnych.

Punkt Pomocy Koleżeńskiej w Katowicach-Giszowcu jest jednym z najczęściej odwiedzanych punktów w Katowicach. Ponad 350 osób bezrobotnych zostało obsłużonych przez Punkt w ciągu roku swojej działalności. Warto ten punkt dalej utrzymać, gdyż jest to miejsce, w którym bezrobotni oprócz samych ofert pracy mogą znaleźć zrozumienie i nabrać wiary w swoje możliwości.

STUDIUM PRZYPADKU PUNKTU POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ W BYTOMIU

1. Środowisko działania

Bytom jest jednym z najstarszych miast województwa śląskiego. Położony jest na południowo-zachodnim obszarze Wyżyny Śląskiej w odległości ok. 15 km od centrum aglomeracji - Katowic. Jest miastem na prawach powiatu, liczącym ok. 189,5 tys. mieszkańców, zajmującym obszar 69,43 km².

Przez wiele lat Bytom był postrzegany jako miasto żyjące z węgla i stali. Jednak przemiany gospodarcze w ostatnich latach znacząco wpłynęły na zmianę sytuacji w mieście. Skutki restrukturyzacji górnictwa i hutnictwa Bytom odczuł bardzo dotkliwie. Zamknięto sześć kopalń i dwie huty. Tysiące ludzi pozostało bez pracy. Z danych statystycznych wynika, że na koniec października 2005 roku było zarejestrowanych 13149 osób, z czego prawo do zasiłku posiadały 1733. Stopa bezrobocia w tym czasie wynosiła 21,6%. Od stycznia bieżącego roku zaobserwowano 3% spadek bezrobocia. Bytom jest miastem o jednym z najwyższych wskaźników (stopa bezrobocia na koniec października 2006 w kraju wynosiła 14,9%; na Śląsku 13.11%)

W mieście rozpoczęto wiele inwestycji, które wpłyną na zmniejszenie bezrobocia oraz poprawią warunki życia mieszkańców. Opracowano projekty, które mają na celu gospodarczy wzrost rangi miasta, aktywizację lokalnej przedsiębiorczości oraz poprawę warunków życia mieszkańców. Władze miasta przyjęły „Strategię rozwoju Bytomia na lata 2001-2015”, a Rada Miejska zatwierdziła "Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Bytomia na lata 2005 - 2015". Priorytetami są m.in. podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej, turystycznej i kulturalnej miasta, a w konsekwencji tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy.

Posiadanie „Programu rewitalizacji” i „Planu Rozwoju Lokalnego” umożliwia miastu pozyskanie znacznych środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych przewidzianych do realizacji do 2015 roku. Do tej pory pozyskano 350 mln zł na realizację 33 projektów "unijnych". Pod

względem pozyskiwania i wykorzystywania środków z Unii Europejskiej Bytom jest gminą wyróżniającą się w Polsce.

2. Punkt Pomocy Koleżeńskiej i jego działania.

W ramach projektu SPO RZL działanie 1,5 „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” w Bytomiu utworzono 2 Punkty Pomocy Koleżeńskiej w dzielnicach: Szombierki i Miechowice.

Szombierki to duża dzielnica Bytomia. Punkt mieści się w budynku po byłym przedszkolu i żłobku. W budynku tym mieści się też Terenowy Oddział Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Ośrodek Diagnostyczny oraz Dzienny Dom Pomocy dla osób starszych. W pobliżu znajduje się dużo budynków wielokondygnacyjnych. Lokalizacja Punktu wydaje się być trafiona, bo od początku działalności przychodziło tam dużo osób.

W Punktach pracowały osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy powyżej 2 lat) zatrudnione przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach przygotowania zawodowego. Punkty były wyposażone w meble, sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu i telefon. Pracownicy rozpoczęli pracę od opracowania ulotek informujących o działalności Punktu i przeprowadziły akcję promocyjną, roznosząc ulotki po okolicy. Nawiązano też kontakt z Ośrodkiem MOPR, gdzie odbyły się dwa spotkania z klientami tego Ośrodka informujące o zakresie świadczonych usług . Wiele osób skorzystało z zaproszenia.

Ukazały się też informacje o działalności Punktów w lokalnych mediach. Dla zobrazowania tego, co działo się w Punktach poniżej kilka danych statystycznych z działalności PPK.

W czasie rocznej działalności od 2.XI.2005 do 30.X.2006 Punkt w Szombierkach odwiedziły 303 osoby. Większość z nich przychodziła wielokrotnie. Odnotowano 925 odwiedzin, czyli średnio miesięcznie 77. Najwięcej odwiedzin było w miesiącu styczniu 2006 roku – 107 osób.

50 osób powiadomiło o podjęciu pracy, ale przypuszczać można, że liczba ta jest większa tylko nie wszyscy informowali o tym fakcie – wszak to nie urząd i obowiązku takiego nie było.

Charakterystyka osób bezrobotnych przychodzących do punktu: pod względem wykształcenia najwięcej osób z wykształceniem średnim, nieco mniej z zawodowym, najmniej z wyższym. Pod względem płci – niewielka przewaga kobiet. Pod względem wieku – zdecydowana większość między 30 a 50 rokiem życia.

Drugi Punkt znajduje się w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej w Miechowicach, wokół skupiska dużego osiedla zwanego sypialnią Bytomia. W czasie rocznej działalności od 2.XI.2005 do 30.X.2006 w Punkcie w Miechowicach zarejestrowały się 154 osoby poszukujące pracy. Podobnie jak we wszystkich Punktach większość przychodziła wielokrotnie. Odnotowano 593 odwiedzin, czyli średnio miesięcznie ok. 50. Najwięcej odwiedzin było w miesiącu styczniu i lutym 2006 roku – 64 osoby, natomiast 23 osoby powiadomiły o podjęciu pracy.

3. Informacje o klientach Punktów.

Większość osób przychodziła po oferty pracy, a widząc zaangażowanie, chęć pomocy i zainteresowanie, z jakim się spotykali, przychodzili wielokrotnie. Opowiadali o swoich problemach związanych z pozostawaniem bez pracy. Przynosili informacje zwrotne dotyczące pracodawców i ofert, które otrzymali. To, co klienci cenili najbardziej, to poza rzetelną informacją i miłą atmosferą, możliwość telefonicznego skontaktowania się z pracodawcą. Oferty wcześniej były sprawdzane, by klienci nie fatygowali się niepotrzebnie, jeśli oferta była nieaktualna lub nie spełniała wymogów stawianych przez pracodawcę. Z czasem pracownicy Punktu potrafili zorientować się już po wstępnej rozmowie, albo znanym już numerze telefonu, które oferty były tzw. naciągane, czyli ukryte pod szeroko i różnie rozumianym terminem akwizycja. Takie oferty denerwowały najbardziej i klientów i beneficjentki projektu zatrudnione w punkcie, które przecież też szukały pracy.

Po kilku miesiącach funkcjonowania Punktów wprowadzono ankiety, które wypełniali klienci.

Na pytania - jaką pomoc uzyskałeś w PPK, w jaki sposób ta pomoc/wsparcie wpłynęło na twoje życie zawodowe, dlaczego warto przychodzić do Punktu Pomocy Koleżeńskiej uzyskano m.in. takie odpowiedzi:

- *Skorzystałem z ofert pracy.*
- *Miałam możliwość telefonicznego kontaktu.*
- *Bardzo miła obsługa personalna.*
- *Nieoczekiwana pomoc odzieżowa.*
- *Spokojnie można wybrać oferty pracy.*
- *Panie starały się mi pomóc w sprawie pracy, pokazały jak pisać CV i oświadczenie o niekaralności, wsparły mnie psychicznie.*
- *To była bardzo dobra decyzja o utworzeniu PPK w Szombierkach.*
- *Podjąłem pracę w zainteresowanym zawodzie, poprawiło to mój byt materialny.*
- *Punkt PK traktuję jak swoją przystań. Panie, które tam pracują niczym psycholog pocieszają mnie i pomagają radzić sobie z problemami osobistymi.*
- *Dzięki wsparciu Ani i Gosi czuję się zawsze silniejsza, pozytywnie nastawiona i zmotywowana do działania. Dziewczyny doradziły mi zapisanie się do projektu „Pierwsza Szycha” – chcę być fryzjerką.*
- *Warto przychodzić do PPK, bo można się wypłakać, uzyskać pomoc, oferty pracy i propozycję szkoleń.*
- *Dzięki ofertom, które tu dostaję częściej chodzę na spotkania i rozmowy kwalifikacyjne w sprawie pracy. Warto tu przychodzić, bo nie jadąc do urzędu Pracy można otrzymać oferty pracy.*
- *W bardzo przyjazny sposób, panie zaoferowały mi wiele ofert pracy, zredagowały CV i udzieliły wskazówek, jak szukać pracy przez Internet.*
- *Warto tu przychodzić, bo to jedyne miejsce gdzie człowiek się nie stresuje i otrzyma profesjonalną pomoc.*

STUDIUM PRZYPADKU PUNKTU POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ W ORNONTOWICACH

1. Środowisko działania

Gmina Ornontowice, będąca Gminą wiejską, położona jest w województwie śląskim, w powiecie mikołowskim, 15 km na południe od Gliwic. Od północy Ornontowice graniczą z gminą Gierałtowiec i miastem Knurów, od zachodu z gminą Czerwionka - Leszczyny, od południa z miastem Orzesze, a od wschodu z miastem Mikołów (Dzielnica Bujaków). Ornontowice są określane mianem gminy przemysłowo – rolniczej i górniczo – rolniczej. Powierzchnia gminy 15 km kw. Ludność wynosi 5543 osoby, w tym mężczyźni to 2762 osoby, a kobiety 2781 osób.

Pod względem komunikacyjnym gmina Ornontowice położona jest na szlaku drogowym Orzesze – Gliwice i Zabrze – Rybnik. Podstawowe znaczenie dla gminy mają powiązania komunikacyjne z głównymi ośrodkami miejskimi, takimi jak: Katowice, Gliwice, Zabrze, Mikołów, Orzesze, Czerwionka – Leszczyny.

Z danych statystycznych PUP w Mikołowie z listopada 2006 roku wynika, że stopa bezrobocia w Ornontowicach jest stosunkowo niska, bo wynosi 3,85%. Ogółem jest to 177 osób, w tym 115 kobiet, z prawem do zasiłku 18 osób, dotychczas niepracujących 84, niepełnosprawnych 4. W kraju ten wskaźnik wynosił 14,9%, na Śląsku 13,1%, w powiecie mikołowskim 12,8%. W gminie jest opracowany projekt, który ma na celu aktywizację lokalnej przedsiębiorczości pn. „Lokalne Okienko Przedsiębiorczości”. Powstał on w odpowiedzi na raport Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej "Przedsiębiorczość w Polsce w 2003 r.". Zgodnie z zapisami tego raportu Okienko jest sposobem na poprawę otoczenia makroekonomicznego i prawno - instytucjonalnego przedsiębiorców. Dzięki Okienku nastąpić ma ograniczenie barier formalno - administracyjnych, utrudniających podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej. Lokalne Okienka Przedsiębiorczości, tworzone od początku 2004 r., są wspomagane i koordynowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) oraz podległe jej Punkty

Konsultacyjne.

1 czerwca 2005 roku rozpoczęło działalność Gminne Centrum Informacji, które powstało dzięki konkursowi przygotowanemu przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy we współpracy z wojewódzkimi urzędami pracy w ramach programu „Pierwsza Praca”. Głównym zadaniem GCI jest szeroko rozumiana pomoc osobom bezrobotnym i osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą.

Uchwałą Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 stycznia 2006 roku przyjęta została Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2006-2015. Obowiązek jej opracowania wynika z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku i należy do zadań własnych obowiązkowych gminy. Misją strategii jest zapewnienie mieszkańcom gminy Ornontowice warunków sprzyjających osobistemu rozwojowi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez stworzenie sprawnego systemu umożliwiającego osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych.

Gmina stara się pozyskiwać środki z funduszy Unii Europejskiej na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych przewidzianych do realizacji, np. na budowę krytej pływalni. Trwają starania o dofinansowanie tej inwestycji z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

2. Punkt i jego działania

W ramach projektu „Punkty Pomocy Koleżeńskiej” utworzono taki Punkt w gminie Ornontowice. Punkt zlokalizowany jest w samym centrum Ornontowic, w pobliżu kościoła, apteki, miejscowego wielobranżowego domu towarowego, cmentarza, poczty, przystanków autobusowych, drobnych sklepów, kiosków „Ruchu”, a w odległości kilkuset metrów znajduje się Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Gimnazjum, Gminny Dom Kultury.

Punkt mieści się w przyziemiach Ośrodka Zdrowia i sąsiaduje „drzwi w drzwi” z Gminnym Centrum Informacji z jednej strony i Gminną Biblioteką z drugiej. Codziennie od rana do wieczora przez ośrodek zdrowia,

bibliotekę i GCI przewija się mnóstwo ludzi (od najmłodszego pokolenia, młodzież, po seniorów), którzy korzystają z opieki zdrowotnej ośrodka, wypożyczają książki czy korzystają z usług GCI. Umiejscowienie Punktu nie pozwala „nie zauważyć” go przez te osoby.

Lokalizacja Punktu jest idealna - w miejscu, do którego łatwo „wpaść przy okazji”, co ma swoje potwierdzenie w dużej ilości osób przychodzących do Punktu.

Od listopada 2005 roku w Punkcie, (który został wyposażony w meble, sprzęt komputerowy, telefon z faxem), pracowały osoby ze średnim lub wyższym wykształceniem, a nawet z tytułem doktora. Beneficjentki były w różnym wieku, a łączyło je to, że były długotrwale bezrobotne, powyżej dwóch lat. Zostały zatrudnione przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach przygotowania zawodowego. Pracownicy, po szkoleniu w Instytucie Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach, pełni energii i chęci niesienia wszelkiej pomocy rozpoczęli swoją działalność w projekcie.

Pierwszoplanowym zadaniem było poinformowanie ludności o istnieniu i zakresie świadczonych usług przez PPK. Służyły temu (i nadal służą) ulotki informacyjne rozmieszczane w sklepach, na poczcie, w przychodni i miejscach szczególnie często uczęszczanych, notatki w lokalnych mediach: „Głosie Ornontowickim” i „Aktualnościach Ornontowickich”, plakaty, informacje o PPK czytane w ogłoszeniach parafialnych na mszach św. „Wieść gminna” (dosłownie i w przenośni) spowodowała, że z każdym tygodniem coraz więcej osób przychodziło do Punktu.

Klienci dobrze obsłużeni, informowali o Punkcie swoje rodziny, znajomych, sąsiadów, często przychodzili następnym razem z inną osobą, również zainteresowaną oferowaną przez Punkt pomocą.

Głównym zadaniem pracowników Punktu było wyszukiwanie ofert pracy z przeróżnych źródeł. Były one sprawdzane telefonicznie i umieszczane w elektronicznej bazie danych sporządzonej przez pracowników na potrzeby Punktów. Do Punktu zgłaszali się również pracodawcy, którzy oferowali wolne miejsca pracy. Pracownicy pozyskiwali i przekazywali informacje o bezpłatnych kursach i projektach skierowanych do osób bezrobotnych.

Podstawowym obowiązkiem beneficjentów projektu była obsługa osób przychodzących do Punktu – przekazywanie ofert pracy, informowanie o

kursach i szkoleniach, pisanie C.V. i listów motywacyjnych, udzielanie porad, wysłuchanie i zrozumienie problemów klienta.

Punkt nawiązał i utrzymuje współpracę z instytucjami działającymi lokalnie: Gminnym Centrum Informacji, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Domem Kultury i Biblioteką, Urzędem Gminy, Powiatowym Urzędem Pracy w Mikołowie.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z GCI, wspólnie z którym został opracowany comiesięczny „Biuletyn Informacyjny” dla osób bezrobotnych, zostały przygotowane i przeprowadzone mini - targi pracy w Gminnym Domu Kultury.

Zapoczątkowano również współpracę z „Orzeskim Portalikiem Informacji Jakichkolwiek”. Nie bez znaczenia było również życzliwe zainteresowanie i poparcie miejscowego księdza proboszcza.

W trakcie pracy Punktu miały miejsce dyżury beneficjentek w Dziale Pośrednictwa Pracy PUP-u Mikołów.

Przed świętami Bożego Narodzenia Punkt zainicjował świąteczną zbiórkę darów dla dzieci potrzebujących pn. „Podziel się świętami”. Do akcji dołączyły pozostałe Punkty. Wiosną pracownice PPK brały udział w uroczystym spotkaniu z Wójtem Gminy z okazji Dnia Kobiet. Jesienią aktywnie uczestniczyły w przygotowaniach i uroczystościach gminnych dożynek. Ponadto w Punkcie była prowadzona nauka i doskonalenie umiejętności obsługi komputera oraz bezpłatna nauka języka angielskiego. Do codziennych zadań beneficjentek projektu należało również dbanie o czystość Punktu, prowadzenie dokumentacji i przygotowywanie sprawozdań.

Wymierny obraz działalności Punktu w Ornontowicach dają liczby. W okresie od 2 listopada 2005 roku do 31 października 2006 roku Punkt odwiedziło 310 klientów, 36 osób powiadomiło o podjęciu pracy, ale można powiedzieć, że jest to tylko orientacyjna liczba, gdyż wiele osób nie informowało Punkt o otrzymaniu pracy. Trzeba podkreślić, że większość klientów przychodziło wiele razy, często przyprowadzając nowe osoby.

Zdecydowaną większość osób przychodzących do punktu stanowiły kobiety, najczęściej były to osoby z zawodowym i podstawowym wykształceniem, następnie średnim, natomiast osoby z wyższym

wykształceniem przychodziły sporadycznie. Przeważali 30-50 latkowie, a w drugiej kolejności osoby między 20-30 rokiem życia.

3. Informacje o klientach Punktu

Od początku trwania Projektu do Punktu Pomocy Koleżeńskiej w Ornontowicach przychodziły różne osoby i to nie tylko z Ornontowic, ale i z Orzesza, Bełku, Czerwionki – Leszczyn. Niektóre przychodziły tylko i wyłącznie załatwić konkretną sprawę (po oferty pracy, dowiedzieć się o szkoleniach, przesłać fax, skorzystać z telefonu, itp.), inne też miały taki zamiar, ale ujęte życzliwością, zainteresowaniem i zrozumieniem ze strony pracownic otwierały się i pozwalały sobie na dłuższą rozmowę, czasem żaliły się na męża, opisywały trudną sytuacją rodzinną, prosiły o radę. Beneficjentki wysłuchały niejednej historii życia. Były osoby (zwłaszcza panowie), którym „puszczały nerwy”, że mimo tego, że są fachowcami z doświadczeniem, to nie mogą znaleźć pracy, albo, że pracodawcy mało im płacą. Często przychodziły do Punktu mamy z małymi dziećmi, dojrzałe matki z dorosłymi córkami, sąsiadki, koleżanki, brat ze szwagrem, małżeństwa, studenci, starsze, bardzo schorowane osoby z grupami inwalidzkimi, osoby z ograniczeniami umysłowymi – wszyscy trafiali do PPK z nadzieją, że uzyskają tu pomoc i Koledzy - Doradcy starali się ich nie zawieść, ciesząc się z każdej wiadomości o podjęciu pracy przez klientów punktu (każdą taką wiadomość traktowały niemal jak osobisty sukces).

Klienci PPK byli dla pracownic Punktu źródłem informacji – jakie rodzaje prac są najbardziej poszukiwane, u którego pracodawcy nie warto się zatrudniać, który pracodawca zatrudnia tylko „na czarno”, a który po okresie próbnym zwalnia, w jakim zakładzie pracy są szczególnie trudne warunki lub niemiła atmosfera, jak przebiegały rozmowy kwalifikacyjne, gdzie są jeszcze wolne miejsca pracy itd. Pozyskane informacje mogły być wykorzystane z korzyścią dla następnych klientów, jak również samych beneficjentów.

Klienci PPK w Ornontowicach byli bardzo zadowoleni z pojawienia się

Punktu, mimo, że od czerwca 2005 roku sprawnie funkcjonowało GCI, zajmujące się również problemami bezrobotnych i mieszczące się w sąsiednim pomieszczeniu. Punkt był swoistym uzupełnieniem GCI lub drugą możliwością, zwłaszcza, gdy GCI bywało zamknięte np. z powodu choroby, urlopu pracownika, szkoleń komputerowych itp.

Potwierdzeniem zadowolenia klientów Punktu mogą być ich pisemne wypowiedzi, którzy dobrowolnie wypełniali ankiety, zawierające 3 pytania. (Jaką pomoc uzyskałeś w PPK?, Dlaczego warto przychodzić do PPK?, W jaki sposób to wsparcie lub pomoc wpłynęło na twoje życie zawodowe?).

Oto niektóre wypowiedzi klientów z powyższych ankiet:

- *Przychodziłam do Punktu po informacje w sprawie ofert pracy.*
- *Korzystałam z PPK, gdy potrzebowałam wydrukować dokumenty aplikacyjne.*
- *Przychodzenie do Punktu i aktywne poszukiwanie pracy zaowocowało tym, że zostałam zakwalifikowana do trzeciej tury Projektu jako Kolega – Doradca.*
- *W Punkcie otrzymałam propozycję skorzystania z bezpłatnego kursu komputerowego, organizowanego w GCI.*
- *Nie mam telefonu, więc w Punkcie mogłam zadzwonić do pracodawców.*
- *Nie mam w domu komputera, więc nie mam jak napisać życiorysu, zresztą i tak nie wiedziałabym jak, bo teraz pisze się go inaczej.*
- *Wolę przychodzić tu niż do GCI, bo panie są bardzo miłe.*
- *Nie muszę jechać do Urzędu Pracy.*
- *Dzięki pomocy Punktu moja córka dostała pracę na miejscu.*
- *Zawsze mogę skorzystać z komputera i Internetu.*
- *Panie z Punktu to osoby, którym mogę się wyzalić.*
- *W Punkcie człowiek jest o wiele milej obsłużony niż w urzędzie.*
- *Nie musiałam jechać aż do Łazisk po kartę rejestracyjną.*

OPIS SUKCESÓW W PRACY Z OSOBAMI ZGŁASZAJĄCYMI SIĘ DO PUNKTÓW POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ

W trakcie trwania projektu do Punktów Pomocy Koleżeńskiej przychodziły różne osoby z różnymi problemami, każda z nich miała unikalne doświadczenia zawodowe i osobiste. Oto kilka najciekawszych relacji beneficjentek zatrudnionych w Punktach Pomocy Koleżeńskiej.

Ludzkie losy – sytuacja A

Przyszła pani ze łzami w oczach i zaczęła opowiadać o niedawnej śmierci swojego kochanego męża, z którą nie może się pogodzić oraz nie może sobie poradzić z codziennymi problemami. Nie szukała pracy, ponieważ jest emerytką, po prostu chciała porozmawiać. Miała problemy z otrzymaniem prawnego tytułu mieszkania, w którym jest zameldowana i nie wiedziała, do kogo ma się z tym zwrócić. Bardzo długo rozmawiałam z tą panią ...

Gdy się uspokoiła, spokojnie krok po kroku wyjaśniłam jej jak powinna załatwić sprawę mieszkania. Gdy następnym razem mnie odwiedziła, miała już kompletny wniosek do złożenia w ZBM-ie.

Ludzkie losy – sytuacja B

Przez długi czas przychodziła do nas młoda dziewczyna poszukująca pracy. Sytuacja zmusiła ją do znalezienia sobie pracy, ponieważ zostawił ją mąż, który do tej pory utrzymywał rodzinę. Ze względu na małe dziecko pani ta szukała pracy w określonych godzinach. Problemem w intensywnym poszukiwaniu pracy był 3 letni synek tej pani, więc zrobiliśmy wszystko by jej pomóc. Wychodziłyśmy z małym na pobliski plac zabaw oraz stworzyłyśmy kącik dla dzieci z książeczkami i zabawkami, by dzieci nie utrudniały rodzicom przeglądanie ofert lub kontakt z pracodawcą.

Bywały momenty, że pani przychodziła do nas w bardzo złej kondycji psychicznej, gdyż nie mogła wyegzekwować od byłego męża alimentów. Miała również kłopot z zadłużonym mieszkaniem. Problem niedługo się

rozwiązał poprzez zamianę na mniejsze mieszkanie i likwidację zadłużenia. Pewnego dnia w czasie pobytu w Punkcie do tej pani zadzwoniła znajoma z propozycją pracy. Ponieważ wahała się z podjęciem decyzji, poradziliśmy jej, żeby spróbowała na okres próbny i tak też się stało.

Do tej pory pracuje, nie odwiedza nas, ponieważ godziny pracy na to nie pozwalają, ale utrzymujemy kontakt telefoniczny, mały chodzi do przedszkola, alimenty są już sądowo zasądzone.

Do Punktu przychodziły różne osoby z różnymi problemami osobistymi, tragediami i innymi doświadczeniami. Każda z osób miała do opowiedzenia swoją historię. Niektórzy przychodzili tylko porozmawiać lub zadzwonić, inni przychodzili na dłużej. Punkt stał się dla nich przystanią. Czasami w trakcie codziennych obowiązków przychodzili na chwilę sprawdzić oferty lub przeczytać prasę. Niektórzy wpadali na „kawkę” i pogawędkę.

Dzielili się z nami troskami i radościami, a to było dla nas ogromną satysfakcją.

Ludzkie losy – sytuacja C

Każde dziecko marzy o szczęśliwym domu, o kochających go rodzicach, o posiłkach o stałej porze. I z takimi marzeniami dorastała również nasza petentka, która wychowywała się w rodzinie patologicznej. Chcąc uciec od takiego świata i koszmarów, przerwała naukę w szkole fryzjerskiej, poślubiła mężczyznę swoich marzeń i założyła rodzinę. Sielanka nie trwała zbyt długo. Mąż okazał się tyranem, alkoholikiem, no i powrócił koszmarny świat z dzieciństwa.

Nasza petentka nie posiada wykształcenia, nigdy nie pracowała. Poświęciła najpiękniejsze lata młodości rodzinie i swojemu mężczyźnie. Ciągłe awantury, dług za długiem, brak wsparcia ze strony bliskich i przyjaciół sprawiły, że popadła w depresję.

Wracając z zakupami do domu, przeczytała w oknie budynku Spółdzielni Mieszkaniowej napis „Szukasz pracy”, „ Potrzebujesz pomocy, wsparcia – przyjdź.” No i weszła.

Nasza koleżanka, bo tak o niej mówimy, odwiedza nas regularnie. Popijając kawkę wyplakuje nam się w ramię, zrzuca ciężar żalu, pogardy swojego męża. Pragnie pójść do pracy, ale bez zawodu jest to bardzo trudne. Nie jest osobą dyspozycyjną, są przecież dzieci. To ciepła, mądra kobieta, kiedy opowiada o swoich dzieciach to promienieje. Powiedziała nam, że jej celem w życiu są dzieci i tylko dla nich jeszcze żyje. Postanowiłyśmy zapisać naszą koleżankę na szkolenia w projekcie „Pierwsza Szychta” w katowickiej „Solidarności”. Obiecano nam, że w grudniu nasza koleżanka będzie mogła wpisać się na listę dodatkową na kierunku fryzjerstwo.

Ludzkie losy – sytuacja D

Przyjaciół to piękne określenie bliskiej nam osoby, ważna postać w życiu każdego z nas. Przyjacielem może być rodzic, rodzeństwo lub koledzy. Ale są ludzie, którzy przyjaciół nie mają i z tego powodu cierpią.

Nasz petent czuje się tak samotny, słaby, zagubiony i bezsilny, że kontakt z nami - obcymi osobami staje się dla niego swoistym wybawieniem.

Brak pewności siebie spowodował, że nie mógł znaleźć pracy. Czasem znalazł jakieś zajęcie, ale trwało ono bardzo krótko. Załamał się. Szukał pomocy i znalazł ją u nas.

Regularne wizyty w naszym Punkcie, aktywne poszukiwanie pracy i wsparcie z naszej strony sprawiły, że znalazł pracę. Może nie jest wymarzona (jest ochroniarzem w hipermarkecie), ale nasz petent poznał nowych znajomych. Wyszedł do ludzi. Stał się bardziej otwarty, szczęśliwszy.

Ludzkie losy – sytuacja E

Alkoholizm dotyka wiele osób, a zwłaszcza osoby bezrobotne. Osoba bezrobotna, zagubiona, bezradna i tkwiąca w bezsilności szuka czasem pocieszenia w alkoholu. I zaczyna sobie komplikować życie. Nasz petent też nie radzi sobie z tym problemem. Miewa gorsze, a czasem lepsze chwile. Potrafi przychodzić do nas do Punktu bardzo regularnie, ale

czasem robi sobie dłuższe przerwy. Bardzo zależy mu na wyjeździe do Finlandii, Anglii czy Szwecji.

Pomagamy Mu nie tylko wyszukując oferty pracy, ale również poprzez rozmowę i wsparcie.

Ludzkie losy – sytuacja F

Na początku działalności Punktu w Ornontowicach przyszedł do nas chłopak, którego wygląd mógłby wzbudzać pewne obawy – z kolczykami, na wpółogoloną głową. Miał skończone gimnazjum (ale kontynuował naukę w zaocznym liceum dla dorosłych), dopiero co zdane prawo jazdy kat. B i sprawę w sądzie. My potraktowałyśmy go bardzo życzliwie, pochwaliłyśmy go za mądrą decyzję kontynuowania nauki i przekazałyśmy mu kilka ofert odpowiadających jego niewygórowanym oczekiwaniom. Wracał do nas jeszcze wielokrotnie, gdyż pracodawcy odsyłali go z różnymi uzasadnieniami; a to, że ma zbyt niskie wykształcenie, a to, że jest zbyt młody, a to, że jest niedoświadczonym kierowcą. Sądzymy jednak, że głównym powodem odmów pracodawców był jego specyficzny wygląd. Chłopak jednak nie zrażał się bezskutecznością poszukiwań i ciągle przychodził do nas, informował jak przebiegały jego rozmowy, które oferty były już nieaktualne. Okazał się bardzo miłym, zaradnym, wiedzącym czego chce młodym człowiekiem, który „popęłnił w swoim życiu parę błędów”. Pan Michał często przyprowadzał ze sobą „nieśmiałych” kolegów, którzy też szukali pracy. Po jakimś czasie okazało się, że znalazł sobie pracę, a wraz z nim niektórzy jego koledzy.

Ludzkie losy – sytuacja G

Jednym z pierwszych naszych petentów był chłopak, absolwent technikum o kierunku gastronomicznym i jednocześnie student zaoczny. Szukał pracy zgodnie z ukończoną szkołą. Otrzymał od nas kilka ofert i więcej się nie pojawił, ale gdy trafiłyśmy na oferty, które mogłyby go zainteresować, przesłałyśmy mu pocztą elektroniczną. Szybko otrzymałyśmy odpowiedź: „Dziękuję bardzo za oferty, ale ja już pracuję w pizzerii. Dziękuję za

pomoc. Zapraszam panie na pizzę do mojej pizzerii.”

Ludzkie losy – sytuacja H

Kiedyś do Punktu przyszła pani w wieku 37 lat, z wykształceniem zawodowym. Była załamana swoją sytuacją rodzinną. Opowiedziała nam, że po wyjściu za mąż poświęciła się prowadzeniu domu, wychowywaniu dzieci i całkowicie „zapomniała” o sobie, nie uzupełniała wykształcenia, nie korzystała z żadnych kursów. W domu nie miała żadnego wsparcia ze strony męża, a wręcz przeciwnie, mąż – jak twierdziła - okazał się osobą nieodpowiedzialną. W chwili obecnej, po wielu latach spędzonych w domu, bez najmniejszego doświadczenia zawodowego, zmuszona jest wyjść do ludzi i starać się o pracę. Bała się tego, bo przecież ona nic nie umie, nie wie od czego zacząć, jak szukać pracy, jak napisać potrzebne dokumenty, nie ma pojęcia jak obsługiwać komputer...

Poczęstowałyśmy panią kawą i starałyśmy się przede wszystkim wspomóc ją psychicznie. Potem zaproponowałyśmy jej darmowy kurs podstawowej obsługi komputera organizowany w GCI („drzwi w drzwi” z PPK), zapisałyśmy ją na kurs internetowy dla dorosłych pn. „Wirtualne Ornontowice”, objaśniłyśmy jak wyglądają takie kursy, że nie ma się czego bać, że nie ma żadnych egzaminów ani ocen. Przekonałyśmy panią, że skoro jej dzieci potrafią „klikać” na komputerze, to jej rodzicielski autorytet nie ucierpi, gdy własne dzieci pokażą i objaśnią mamie podstawowe zasady obsługi komputera. Wyszła od nas podbudowana, czeka obecnie na rozpoczęcie kursu komputerowego, a my szukamy dla niej odpowiedniej pracy. Jesteśmy z nią w kontakcie.

KORZYŚCI Z UDZIAŁU W PROJEKCIE W OPINII BENEFICJENTÓW OSTATECZNYCH – PRACOWNIKÓW PUNKTÓW

W Punktach pracowały osoby w ramach przygotowania zawodowego ze średnim lub wyższym wykształceniem, pozostające bez pracy powyżej dwóch lat. O tym, na ile ważny okazał się udział w projekcie, najlepiej świadczą wypowiedzi samych beneficjentek, zwracających uwagę na:

- wyjście z domu po długim okresie zajmowania się domem,
- zadowolenie z pracy, którą wykonywały,
- poczucie bycia potrzebnym, spełnienia ważnej misji,
- naukę obsługi komputera lub doskonalenie tej umiejętności,
- poznanie korzyści z posiadania Internetu – uzyskanie dostępu do informacji,
- wszechstronne poznanie rynku pracy: od strony klienta, Powiatowego Urzędu Pracy oraz własnego doświadczenia beneficjentek II tury.

Wypowiedź 1

„Udział w projekcie Punkty Pomocy Koleżeńskiej był dla mnie dużym wyzwaniem jak i wspaniałym doświadczeniem. Ogromną satysfakcją była dla mnie praca z klientami, pracodawcami, instytucjami. Poznałam wspaniałych bezinteresownych ludzi, na których mogę również liczyć po zakończeniu projektu. Potrafię napisać dokumenty aplikacyjne oraz inne pisma urzędowe. Wiem wiele więcej o pracy różnych instytucji pomocowych (do kogo i w jakiej sprawie się do nich zwrócić). Mogłam również pogłębić swoją wiedzę z zakresu obsługi wszelkich urzędzeń biurowych, komputera, Internetu. Wiem, że posiadam w sobie potencjał, który jest moją bronią w walce z „3 razy B”: bezrobociem, bezradnością i beczynnością. Chcę go wykorzystać zarówno dla siebie jak i dla innych.”

Wypowiedź 2

„Kiedy patrzę pół roku wstecz i kiedy przypominam sobie, jaka byłam w tamtym okresie, to uśmiecham się, a zarazem dziwię, jak człowiek może się zmienić.

Przystępując do projektu byłam osobą bardzo zagubioną. Brakowało mi pewności siebie oraz celu zawodowego. Obecnie wiem, że moim celem zawodowym jest praca biurowa na stanowisku referenta lub pracownika administracyjno-biurowego. Wychodząc do pracodawców mam śmiałość zostawiania tam swoich dokumentów aplikacyjnych. Lubię rozmawiać i nawiązywać kontakty z pracodawcami przez telefon.

Moim największym osiągnięciem jest pokonanie niechęci do komputera. Teraz nie wyobrażam sobie pracy biurowej bez korzystania z komputera i Internetu.

Dzięki warsztatom z psychologiem i doradcą zawodowym, uwierzyłam w siebie i swoje umiejętności."

Wypowiedź 3

„Udział w Projekcie był dla mnie przebudzeniem z letargu, który, jak sądziłam, będzie trwać już zawsze. Nigdy moim marzeniem nie było tzw. siedzenie w domu (nawiasem mówiąc, owo „siedzenie”, doprawdy niewiele wspólnego ma z siedzeniem), czyli zajmowanie się tylko i wyłącznie domem, dziećmi, mężem. Moja sytuacja rodzinna (dzieci i mąż zapewniający utrzymanie) spowodowała, że nie musiałam podejmować pracy zawodowej, ale bardzo mi jej brakowało. Czułam się człowiekiem gorszej kategorii. Uporządkowany dom, zadbane, dobrze uczące się dzieci i zadowolony mąż nie równoważyły moich frustracji. Przeżywałam różne etapy moich psychicznych rozterek – od „sfrustrowanej kury domowej” po „świadomą kurę domową”. Wydawało mi się, że już tak zostanie, że wciąż i ciągle będę wykonywać te same monotonne obowiązki domowe.

Udział (w szerokim tego słowa znaczeniu) w Projekcie uświadomił mi, że oto teraz mam szansę - być może jedyną, być może ostatnią - zmienić coś w swoim życiu, zrobić coś również dla siebie i jeśli nie zrobię tego teraz, gdy mam 41 lat, to za rok, dwa, może być już za późno na zmiany.

Czuję, że pierwsza kostka domina została przewrócona – ową „kostką” był mój udział w Projekcie – i teraz nie ma już odwrotu i powrotu do dawnego letargu."

Wypowiedź 4

„Udział w Projekcie spowodował, że wyszłam z domu do ludzi, że czuję się potrzebna. Udowodniłam sobie, że powrót do pracy nie spowoduje zaniedbania rodziny, że można, przy umiejętnej organizacji, połączyć sprawy zawodowe i rodzinne. Ograniczeniem w pracy w PPK jest to, że nie jesteśmy w pełni samodzielne i w wielu sprawach musimy odsyłać klientów do Urzędu Pracy.”

Wypowiedź 5

„Jestem bardzo zadowolona, że zostałam zakwalifikowana do udziału w projekcie „Punkty Pomocy Koleżeńskiej”. Praca w Punkcie daje mi duże możliwości kontaktów z ludźmi takimi jak ja – również poszukującymi pracy. Mam teraz lepszy dostęp do ofert pracy. Dzięki różnym szkoleniom, np. z doradcą zawodowym, psychologiem zyskałam pewność siebie, stałam się bardziej otwarta, bardziej aktywna w poszukiwaniu pracy, częściej wysyłam dokumenty aplikacyjne, również częściej jestem zapraszana na rozmowy kwalifikacyjne.

Za radą doradcy zawodowego rejestruję się w agencjach doradztwa zawodowego, o których istnieniu dowiedziałam się w trakcie projektu (dotychczas byłam zarejestrowana tylko w Górniczej Agencji Pracy). Udało mi się otrzymać referencje z mojego pierwszego zakładu pracy (1973-1986), które mogą mi pomóc w zdobyciu nowej pracy. Poznałam nowe koleżanki, które pomagają mi, np. doskonalić umiejętności obsługi komputera (bardzo się cieszę, że pokonałam niechęć do komputera, założyłam sobie pocztę elektroniczną). Dzięki pracy w punkcie dowiedziałam się o kursie internetowym dla dorosłych p.n. „Wirtualne Ornontowice”, biorę w nim udział, a także mój mąż i dwie koleżanki. Informacje o działalności Punktów przekazuję rodzinie, sąsiadom, znajomym. Mam nadzieję, że dzięki udziałowi w tym Projekcie znajdę sobie pracę, a jeśli nie - to pozostaną mi miłe wspomnienia.

DOBRE PRAKTYKI POWSTAŁE PODCZAS WDRAŻANIA PROJEKTU

Współpraca instytucji lokalnych w Zabrze

Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu, realizując kolejne inicjatywy i projekty skierowane do osób bezrobotnych, współpracuje z wieloma instytucjami lokalnymi działającymi w mieście. Z wypracowanych kontaktów korzystają również beneficjenci zabrzańskich Punktów Pomocy Koleżeńskiej.

W ramach Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów działa Zabrzańskie Centrum Informacji o Rynku Pracy. Placówka ta organizuje m.in. bezpłatne szkolenia z zakresu obsługi komputera i korzystania z Internetu. Część osób przystępujących do projektu Punkty Pomocy Koleżeńskiej „Praca” bierze udział w takim przeszkoleniu, aby uzupełnić lub udoskonalić swoje umiejętności komputerowe.

W kwietniu 2006 w Zabrzu powstał Punkt Aktywizacji Bezrobotnych (PAB), który jest częścią projektu „Wyprowadzić na prostą”. To kolejna inicjatywa skierowana dla osób długotrwale bezrobotnych, bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, którzy mogą w punkcie uzyskać pomoc. Dzięki współpracy Powiatowego Urzędu Pracy, zarówno z Punktem Aktywizacji Bezrobotnych jak i Punktami Pomocy Koleżeńskiej istnieje możliwość swobodnego przepływu ofert pracy i informacji lokalnych. Osoby zgłaszające się do PUP, w zależności od tego, jakiej pomocy potrzebują i w jakiej sytuacji życiowej się znajdują, kierowane są do odpowiedniego punktu.

Punkty Pomocy Koleżeńskiej ściśle współpracują również z dzielnicowymi oddziałami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Pracownicy socjalni kierują osoby do punktów, aby zmobilizować ich do poszukiwania i podjęcia pracy. W maju 2006 roku w PPK w Biskupicach odbywała się rekrutacja osób mieszkających w tej dzielnicy do projektu, w ramach której bezrobotni po ukończeniu zawodowych kursów budowlanych, mieli możliwość remontowania budynków starego osiedla robotniczego „Borsigwerk” w Biskupicach.

Działania pracowników PPK na rzecz najbardziej potrzebujących

PPK w Bytomiu-Szombierkach znajduje się w budynku, w którym mieści się terenowy oddział Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Klienci MOPR to osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej, która wynika z różnych przyczyn, a jedną z nich jest brak pracy. Pojawienie się w takim miejscu Punktu Pomocy Koleżeńskiej wyszukującego ofert pracy było trafionym pomysłem.

Pracownice PPK poinformowały pracowników socjalnych o swoich zadaniach i obowiązkach, a te obiecały „przysłać” niektórych klientów. W I turze w ramach projektu odbyły się dwa spotkania informacyjne, w których – dzięki zaangażowaniu pracowników socjalnych - uczestniczyła kilkusobowa grupa osób poszukujących pracy. Pracownice PPK poinformowały ich o zakresie świadczonych usług i zachęcały do odwiedzania Punktu. Większość osób poszukujących pracy skorzystało z tej możliwości.

Klienci są zadowoleni z obsługi przez „miłe panie”, które nie szczędzą słów otuchy, wysłuchają, doradzą, a nawet poczęstują kawą. Prawie nikt nie wychodzi bez ofert pracy, a klienci są szczególnie zadowoleni z tego, że na miejscu mogą skorzystać z telefonu, by sprawdzić, czy oferta jest aktualna i umówić się z pracodawcą.

Do tego Punktu przychodzi też wiele osób bezdomnych z noclegowni, która znajduje się w sąsiedniej dzielnicy lub Stowarzyszenia Brata Alberta. Pracownice Punktu bardzo angażują się w pomoc dla tych osób, chociaż ze względu na złożoność ich problemów jest to bardzo trudne. Klienci będący w trudnej sytuacji, a wybierający się na rozmowę do pracodawcy mogą liczyć na wyprasowaną koszulę, czy marynarkę, a także na ... dyżurną wodę kolońską. Zaufanym czasem pożyczają swoje bilety miesięczne.

Z kolei małe dzieci przychodzące z matkami poszukującymi pracy mogą bawić się zabawkami lub książeczkami w kąciku dla najmłodszych, zorganizowanym przez pracownice PPK w Bytomiu-Szombierkach.

Przykład zaangażowania charytatywnego

W czasie trwania pierwszej części projektu Punkty Pomocy Koleżeńskiej „Praca” wśród beneficjentów pracujących w Siemianowicach Śl. zawiązała się ciekawa i szlachetna inicjatywa.

W lutym beneficjenci PPK w Michałkowicach zorganizowali kolejne spotkanie integracyjne. Dzięki niemu okazało się, że jedna z beneficjentek projektu mieszka razem ze swoją adoptowaną córką, której mała, 4 letnia córeczka jest bardzo poważnie chora (rozszczep kręgosłupa). Koleżanki z PPK postanowiły jej pomóc, czyli zebrać fundusze na bardzo drogi specjalistyczny turnus rehabilitacyjny dla wnuczki.

W tym celu nawiązały kontakt z Siemianowickim Stowarzyszeniem Chorych na SM „Wichrowe Wzgórze”. Tam uzyskały informacje oraz pomoc w zorganizowaniu takiej zbiórki (stowarzyszenie udostępniło konto), całą resztę formalności i zezwoleń załatwiły beneficjentki PPK.

W marcu 2006 roku zebrane zostały pieniądze na plakaty propagujące inicjatywę. Ideą wstępnej zbiórki „zarażono” szeroki krąg ludzi. W rezultacie pieniądze zbierano pośród siemianowickich beneficjentów PPK, w siemianowickim Gimnazjum Nr 2 gdzie uczył się syn jednej z beneficjentek, (młodzież wyraziła chęć dołączenia się do akcji), a także na michałkowickim osiedlu zwanym „Falklandami”, gdzie mieszkały dwie spośród naszych koleżanek

Z chwilą uzyskania potrzebnej kwoty opracowaniem oraz wydrukowaniem plakatów zajął się znajomy jednej z pań - właściciel małej drukarni, ofiarowując swoją pracę jako wkład w akcję. Zebrane pieniądze przeznaczono na zakup materiałów potrzebnych do wykonania plakatów. Gotowe były na początku kwietnia, wtedy też rozpoczęło się ich rozwieszanie.

Plakaty zawisły we wszystkich Punktach Pomocy Koleżeńskiej działających na terenie Siemianowic Śl., na terenie naszych parafii, w których proboszczowie wyrazili na to zgodę, w zaprzyjaźnionych stowarzyszeniach oraz szkołach.

Konto, które udostępniło stowarzyszenia „Wichrowe Wzgórze” funkcjonować będzie przez okres jednego roku i w tym czasie można dokonywać wpłat na rzecz Lenki.

Niestety życie często komplikuje plany i na razie realizacja turnusu rehabilitacyjnego dla dziewczynki musiała zostać odłożona w czasie. Pilniejsza była potrzeba operowania stawów biodrowych dziecka, które uległy deformacji.

Szczególne zaangażowanie przejawiali beneficjenci PPK przy parafii Św. Sarkandra w Siemianowicach-Bańgowie. Całą obsługą prawną zajęła się Pani Adriana Łazarewicz pisząc wszystkie potrzebne pisma oraz załatwiając stosowne zezwolenia.

Dobra praktyka w PPK w Rudzie Śląskiej

Beneficjenci Punktów Pomocy Koleżeńskiej w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu i Rudzie Śląskiej - Bykownie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej prowadzą dla podopiecznych MOPS-u warsztaty z zakresu pisania aplikacji i rozmowy kwalifikacyjnej. Warsztaty te organizowane są od grudnia 2005 roku, a prowadzone przez doradcę zawodowego z PUP Ruda Śl. przy współudziale beneficjentów punktu. Uczestniczy w nich od 2 – 6 osób każdorazowo. Warsztaty te weszły na stałe do kalendarza zajęć w punktach, odbywają się 2 razy w miesiącu zgodnie z harmonogramem przedstawianym w PUP i MOPS-ie.

Beneficjenci uczestnicząc w tych zajęciach nabierają doświadczenia w kontaktach z ludźmi, spotykają się z osobami trudnymi we współżyciu, znajdującymi się na rozdrożach dróg życiowych, co wymaga od beneficjentów odporności, cierpliwości i empatii.

Dobra praktyka w PPK w Świętochłowicach

Ze względu na niedostateczne umiejętności obsługi komputera przez beneficjentów Punktów Pomocy Koleżeńskiej w Świętochłowicach

koordynatorzy lokalni po rozmowie z opiekunem PPK z ramienia PUP p. Sylwią Traczykiewicz postanowili rozeznąć się w możliwości zorganizowania i bezpłatnego przeszkolenia beneficjentów I tury w zakresie obsługi komputera.

We współpracy PUP Świętochłowice i Centrum Edukacji Lokalnej w Świętochłowicach został zorganizowany kurs dla początkujących obejmujący programy WORD, EXCEL, INTERNET. Kurs ten odbywał się w terminie grudzień 2005 - luty 2006 i obejmował część teoretyczną i praktyczną, 1 x w tygodniu, prowadzony przez wolontariuszy CEL-u w godzinach pracy punktów. W kursie uczestniczyli wszyscy beneficjenci tj. 9 osób. Kurs zakończył się egzaminem i wydaniem zaświadczeń stwierdzających zdobyte umiejętności.

Beneficjenci byli bardzo zadowoleni z przebytego kursu, zdobytych umiejętności i zdecydowali się na udział w kolejnym kursie o podwyższonym stopniu.

Mając takie doświadczenie w pracy z beneficjentami pierwszej tury postanowiliśmy, aby kolejni uczestnicy projektu także wzięli udział w podobnym kursie. Kurs dla uczestników drugiej tury odbył się w terminie czerwiec-sierpień 2006. Wzięli w nim udział wszyscy beneficjenci. Dwie osoby brały udział w kursie dla początkujących, a cztery osoby w kursie o stopniu średniozaawansowanym. Kurs zakończył się egzaminem i wydaniem zaświadczeń stwierdzających zdobyte umiejętności.

Dobra praktyka w PPK w Chorzowie

W celu podwyższenia umiejętności beneficjentów pierwszej tury Punktów Pomocy Koleżeńskiej w porozumieniu pomiędzy prezesem chorzowskiego Stowarzyszenia Pomocy „Serce”, Ludwikiem Zogałą i PUP został zorganizowany kurs obsługi komputera i poruszania się w Internecie.

Dzięki temu beneficjenci PPK w Chorzowie w lutym i marcu brali udział w kursie nauki obsługi komputera obejmującym programy WORD, EXCEL, POWER POINT, INTERNET. Kurs prowadzony był przez stażystów

Chorzowskiego Stowarzyszenia Pomocy „Serce” w siedzibie Miejskiego Centrum Informacji.

W kursie tym wzięło udział 7 osób. Kurs zakończony został egzaminem i rozdaniem certyfikatów potwierdzających zdobyte umiejętności.

Mając pozytywny oddźwięk od beneficjentów pierwszej tury postanowiliśmy, aby uczestnicy kolejnej tury także mogli skorzystać z tej formy doształcania. 7 sierpnia 2006 r. chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy „Serce” rozpoczął realizację projektu pod nazwą Kurs Aktywizacji Zawodowej „Lazur II” - obsługa komputera i urządzeń biurowych. W projekcie tym m.in. wzięli udział wszyscy beneficjenci PPK w Chorzowie tj. 6 osób. Kurs odbywał się w wtorki i piątki po 2 godziny w trakcie pracy punktów. Na czas trwania szkolenia punkty są zamykane

INDYWIDUALNE WSPARCIE OSÓB POSZUKUJĄCYCH PRACY

Projekt opiera się na innowacyjnym połączeniu metodologii Wsparcia Koleżeńskiego, outplacementu środowiskowego oraz struktury samopomocowej Punktów Pomocy Koleżeńskiej w lokalnych społecznościach (głównie przy parafiach, stowarzyszeniach i instytucjach samorządowych) utworzonej w ramach realizacji wcześniejszych projektów. Indywidualne wsparcie realizowane jest poprzez specjalistów ds. outplacementu.

OUTPLACEMENT ŚRODOWISKOWY w PROJEKCIE

Outplacement środowiskowy oznacza zespół specjalistycznych działań ukierunkowanych na osobę bezrobotną mających na celu umożliwienie jej efektywnego przemieszczenia się z pozycji społecznej osoby pozbawionej pracy (bezrobotnej) na pozycję osoby zatrudnionej.

Outplacement podejmuje usługi i działania skupione na wywołaniu zmian w funkcjonowaniu osoby bezrobotnej umożliwiając jej podjęcie i utrzymanie pracy na otwartym rynku pracy.

Proces ten przebiega w kilku etapach i obejmuje:

1. Wybór i rekrutacje uczestników projektu
2. Przygotowanie do podjęcia roli zawodowej oraz funkcji Kolegi – Doradcy
3. Adaptację do środowiska pracy
4. Nabywanie i doskonalenie umiejętności osobistych i zawodowych
5. Poznawanie i doskonalenie umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy
6. Wytyczanie celów rozwoju zawodowego oraz budowanie planu poszukiwania pracy (Indywidualny Plan Działania)
7. Działania na rynku pracy w związku z poszukiwaniem pracy dla siebie i osób korzystających z usług Punktu Pomocy Koleżeńskiej.

Uczestnik projektu wspierany jest przez zespół specjalistów oraz bierze udział w działaniach grup samopomocowych. Specjalistyczną pomoc świadczą: psycholog, doradca zawodowy, pośrednik pracy. Ich usługi realizowane są w formie warsztatowych spotkań grupowych oraz poprzez konsultacje indywidualne. Warsztatowe formy oddziaływania odnoszą się do wszystkich istotnych problemów i trudności, z którymi borykają się osoby bezrobotne. Dotyczą one zmian w funkcjonowaniu osoby bezrobotnej, w stosunku do pracy, warsztatu interpersonalnego, umiejscowienia poczucia odpowiedzialności, poczucia własnej wartości oraz określenia własnych zasobów jako pracownika.

Przygotowanie do powrotu na rynek pracy obejmuje nabywanie umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy oraz umiejętności zawodowych związanych z wykonywaniem pracy. W zakresie umiejętności poszukiwania pracy uczestnicy poznają metody aktywnego poszukiwania pracy, poznają zasady pozytywnej autoprezentacji oraz sporządzają dokumenty aplikacyjne. Strategię poszukiwania pracy określa indywidualny plan działania. Istotnym elementem jest również przygotowanie się do właściwego funkcjonowania w środowisku pracy, radzenia sobie ze stresem oraz obowiązkami w pracy.

Doskonalenie umiejętności zawodowych związane jest z rozwojem umiejętności interpersonalnych oraz technicznych (obsługa komputera, urządzeń biurowych itp.). Wykonywanie obowiązków zawodowych umożliwia również wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz uaktywnienie motywacji do zmiany własnej sytuacji zawodowej.

Zadania zawodowe obejmują świadczenie bezpośredniej pomocy innym bezrobotnym w podjęciu pracy. Wsparcie to obejmuje udostępnianie posiadanych ofert pracy oraz propozycji szkoleń czy bezpłatnych kursów aktualnie realizowanych na lokalnym rynku pracy. Uczestnicy projektu udzielają również wsparcia psychologicznego oraz kierują do specjalistów – w myśl idei wsparcia koleżeńskiego¹.

W praktyce realizowane jest idea „pomagając innym pomagasz sobie”.

¹ Podręcznik Wsparcia Koleżeńskiego. IWIP. Katowice 2002

Uczestnik projektu bierze udział również w działaniach grup samopomocowych (uczestników skupia wspólny cel, jakim jest znalezienie pracy). Grupa samopomocowa uaktywnia, wzmacnia, mobilizuje do działania. Dzięki udziałowi w jej pracach uczestnik prezentuje postawę „chcę to osiągnąć” rezygnując z zajmowanego wcześniej stanowiska „muszę to zrobić, bo tak wypada, tego oczekuje się ode mnie”.

PORTFOLIO ZAWODOWE

Temat poszukiwania pracy jest najbardziej aktualnym i najszybciej rozwijającym się zagadnieniem w Polsce. Krajowy rynek pracy przypomina coraz bardziej rynki zachodnioeuropejskie, dlatego też coraz częściej stosuje się kalki zachodnich metod poszukiwania pracy oraz sposobów rekrutacji pracownika. Główna odpowiedzialność za znalezienie zatrudnienia spada na przyszłego pracownika. Jednak najbardziej rozpowszechnione metody, cv oraz list motywacyjny, w pełni nie wyczerpują informacji dotyczących aplikanta, jego osobowości i rzeczywistych umiejętności. Dlatego też pracodawcy poszukują pracowników głównie wśród osób, z którymi mają kontakt i wolą osoby z „polecenia”.

Jednym ze sposobów poznania kandydata, jego osobowości oraz dążeń jest portfolio. Pracodawca czytając portfolia lepiej poznaje przyszłego pracownika, ma do niego większe zaufanie. Często też ma wgląd w jego zainteresowania, przez co w większym stopniu może ocenić przydatność takiej osoby na dane stanowisko. Teraz to na nim spoczywa odpowiedzialność za znalezienie odpowiedniej osoby. Jest to pomysł innowacyjny, który z dużym prawdopodobieństwem przyjmie się na rynku pracy w Polsce.

Portfolio, które zamieszczone jest na stronie internetowej Instytutu Współpracy i Partnerstwa Lokalnego powstało na bazie fińskiej koncepcji Central Uusimaa Partnership. W dokumencie osoba poszukująca pracy umieszcza motto, którym się kieruje, swoje zdjęcie oraz trzy działy określające kierunki zainteresowań. Jest to forma reklamy samego siebie, która nie jest do końca możliwa w przypadku wysyłania cv i listu motywacyjnego. Atrakcyjna oprawa zapewnia też większe zainteresowanie

pracodawcy. Pracodawca poszukujący konkretnego pracownika ma możliwość szybkiego wyszukiwania osoby w działach o konkretnym kierunku. Jedno portfolio znajduje się w wielu działach i przynależność do konkretnego jest zgodna z zainteresowaniami kandydata. To pozwala na większe dopasowanie pracownika do wymagań określonego stanowiska pracy.

Ta forma autoreklamy pozwala na większą swobodę wypowiedzi, przez co też umożliwia lepsze przedstawienie samego siebie, zanim pracodawca zaprosi na rozmowę kwalifikacyjną. Jest mniej anonimowe niż dokument, które dostarczamy do pracodawcy w formie elektronicznej lub listownie. Dla osoby starającej się o zatrudnienie, portfolio może też być sposobem na inne spojrzenie na własne kwalifikacje i umiejętności. Trójpodział własnych zainteresowań wymusza precyzowanie kierunków i rodzajów pracy, jaką chciałyby wykonywać.

Portfolio ułatwia pracodawcy znalezienie pracownika, stąd też jest zapotrzebowanie na tego typu formę prezentacji. Każda dodatkowa forma prezentacji samego siebie w procesie poszukiwania pracy wspomaga efektywność w jej uzyskaniu.

PODSUMOWANIE USŁUG WSPARCIA KOLEŻEŃSKIEGO ŚWIADCZONYCH W PUNKTACH POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ

Praktyka działania Wsparcia Koleżeńskiego w Polsce liczy już kilka lat. Dotychczas poziom satysfakcji ze świadczonych usług był oceniany poprzez opinie klientów, frekwencję w Klubach i indywidualne wypowiedzi wolontariuszy. Pozwalało to na stwierdzenie, że inicjatywa tego typu jest potrzebna w środowiskach lokalnych, wypełnia lukę w działaniach instytucji rynku pracy i świadczy usługi blisko ludzi. Okazja na bardziej kompleksową ocenę pojawiła się jesienią 2005 roku.

W ramach projektu 1.5 utworzono 39 Punktów Pomocy Koleżeńskiej „Praca” w dziesięciu powiatach województwa śląskiego. Prawie trzystu Kolegów – Doradców przygotowanych merytorycznie przez Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach świadczyło usługi na rzecz bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem w swoich rodzinnych miejscowościach. Osoby wyłonione do udziału w Projekcie posiadały status „długotrwale bezrobotnych” i co najmniej średnie wykształcenie. Pełnienie roli doradcy miało zwiększyć ich szanse powrotu na rynek pracy według zasady „pomagając innym – pomagasz sobie”.

Badanie stopnia zadowolenia z usług miało charakter dwustopniowy. W pierwszej fazie poproszono beneficjentów projektu o dokonanie autoanalizy swoich predyspozycji, umiejętności i możliwości ponownego zatrudnienia. Pytania dotyczyły poczucia własnej wartości, znajomości swoich słabych i mocnych stron, wyrażania opinii, komunikacji interpersonalnej, a także praktycznych umiejętności związanych z komputerem i sprzętem biurowym. Badani udzielali odpowiedzi w sześciostopniowej skali ocen szkolnych (od 1 - ocena negatywna do 6 - celująca). Ocena badanych była wysoka. Większość odpowiedzi lokuje pomiędzy 4 a 6 (średnia ocen dla badanej populacji 4,6).

Ciekawe wydaje się skonfrontowanie tego faktu z przyczynami nieznaalezienia przez nich pracy. Pytani wskazywali na następujące przyczyny – trudny rynek pracy (*„brak stabilnych, uczciwych pracodawców; brak miejsc pracy”*), bariery formalne - (*„brak*

doświadczenia, brak wyższego wykształcenia, wiek, brak stażu, zbyt długa przerwa".) Respondenci próbowali sobie z tym poradzić w różny sposób, podając m.in.: – *„dostęp do ofert pracy; bezpłatny staż pozwalający zdobyć doświadczenie; przekwalifikowanie, poszukiwanie pracy w swoim zawodzie bądź zbliżonym do wykonywanego; znalezienie dobrej pracy, poszukiwanie dobrego pracodawcy; przygotowanie zawodowe; niektóre osoby nie widziały wyjścia z sytuacji”*.

Kolejnym badanym elementem były sposoby poszukiwania pracy. Beneficjenci korzystali dotychczas ze standardowych procedur - poszukiwań pośród oferty urzędów pracy, lokalnych i regionalnych mediów, internetu. Doświadczenia rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnym pracodawcą przede wszystkim ogniskują się wokół problemów wynikających z niedoborów kwalifikacji czy praktyki zawodowej, niskiej samooceny, długotrwałego bezrobocia. Badani często uwzględniają te zarzuty, podkreślając jednocześnie brak dobrej woli ze strony zatrudniających. W sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy większość indagowanych nie izolowała się od środowiska rodzinnego czy lokalnego.

Drugi etap ewaluacji miał miejsce, gdy aktywny udział beneficjenta w projekcie dobiegał końca. Po upływie sześciu miesięcy ponownie przeanalizowano stopień przygotowania do poruszania się na rynku pracy. Istotnym wydaje się fakt, że praktyka w Punkcie Pomocy Koleżeńskiej „Praca” w wielu przypadkach zweryfikowała zarówno umiejętności jednostkowe jak i ocenę własnego potencjału.

Ponad 40% badanych oceniło swoje umiejętności poruszania się po rynku przed przystąpieniem do Projektu jako słabe (suma ocen „1”, „2” i „3” w 10 stopniowej skali gdzie 1- oznacza bardzo słabe, 10 –bardzo wysokie). Podobnej wielkości grupa stwierdziła, iż posiada wiedzę na poziomie „średnim” (suma ocen „5” i „6”), a jedynie, co dwunasty beneficjent deklaruje, że jego wiedza była wtedy znacząca.

Respondenci poproszeni o wskazanie braków najczęściej wymieniali nieumiejętność oceny własnych zasobów, kwalifikacji i predyspozycji (ponad połowa badanych), surowo oceniając także swoje możliwości

związane z autoprezentacją i efektywnym poszukiwaniem pracy. Nieco lepiej wygląda retrospektywna opinia o przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i komunikacji interpersonalnej. Uprawnione wydaje się stwierdzenie, iż kontakt ze specjalistami pokazał beneficjentom ich braki i zmusił do aktywnych działań.

Przed przystąpieniem do projektu respondenci odczuwali potrzebę podniesienia swoich umiejętności komputerowych, (co czwarty) i konsultacji ze specjalistami, którzy pomogliby w przygotowaniu ścieżki kariery zawodowej. Można więc stwierdzić, iż oferta projektu wpisywała się w potrzeby beneficjentów.

Po ukończeniu sześciomiesięcznego przygotowania zawodowego beneficjenci nabyli szereg umiejętności praktycznych. Do najczęściej wymienianych należały:

- obsługa komputera, Internetu i urządzeń biurowych
- poprawna komunikacja interpersonalna i autoprezentacja
- efektywne poszukiwanie pracy, nawiązywanie kontaktu z pracodawcą

Uczestnictwo w projekcie, kontakt z doradcami zawodowymi i psychologami oraz wsparcie, jakiego udzielali klientom Punktów zwiększyło ich szanse na ponowne zatrudnienie – to opinia przytłaczającej większości uczestników (ponad 80 % wskazań)

Postęp widoczny był najczęściej w: podwyższeniu samooceny (odpowiedzi wykazują wysoką korelację z podniesieniem umiejętności autoprezentacji i oceną własnych zasobów), przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i nawiązywaniu kontaktów z pracodawcą.

W opinii uczestników największymi zaletami tego Projektu były: *kontakt z ludźmi, dostęp do ofert pracy z wielu źródeł np. Internetu, kontakt ze specjalistami – psychologiem i doradcą zawodowym, bezpośredni kontakt z PUP oraz pracodawcami, doskonalenie swojej osoby, odkrycie swoich zasobów i możliwości, umiejętne poruszanie się po rynku pracy.*

Trzy czwarte respondentów twierdzi, że udział w projekcie zwiększył ich szanse na znalezienie zatrudnienia; te subiektywne oceny zdaje się

potwierdzać wskaźnik zatrudnialności wynoszący 38% na dzień 23 maja 2007.

W uzasadnieniu ocen respondenci najczęściej podają następujące argumenty:

„Mam stały dostęp do większej ilości ofert pracy, umiem poruszać się po rynku pracy; zaprezentować siebie; zdobyłam doświadczenie w rozmowach z pracodawcą, uzyskałam wiarę we własne umiejętności, czuję się bardziej aktywna w tej kwestii, rynek jest trudny mimo to poszukuję pracy bardziej optymistycznie, zdecydowałam się na założenie z koleżankami spółdzielni socjalnej...”

By dokładnie poznać opinie o projekcje poproszono jego beneficjentów o ocenę usług świadczonych przez doradców zawodowych i psychologów. Uczestnicy są zadowoleni z ich pracy: w dziesięciostopniowej skali ocen (1 - niewystarczająca, 10 – satysfakcjonująca w pełni) obie grupy specjalistów otrzymywały średnią ocen około 8. Wbrew początkowym obawom respondenci byli nieco bardziej zadowoleni z indywidualnych konsultacji.

Równie wysoko oceniono umiejętności nabyte podczas poradnictwa. Zdecydowana większość oceniła je jako: bardzo przydatne bądź przydatne w umiarkowanym stopniu (suma obu wskazań przekroczyła 80%).

Nieco niżej oceniono pomoc udzielaną przez Powiatowe Urzędy Pracy – tu oceny wahały się około „6”, a co czwarty respondent określił ją jako niewystarczającą. Zdecydowanie lepiej wypadło wsparcie bezpośrednie świadczone przez opiekunów z ramienia PUP. Ich pracę, podobnie jak koordynatorów lokalnych beneficjenci doceniają (oceny wahają się w zależności od lokalizacji między 5 a 7).

Najbardziej cenne w kontaktach z koordynatorem były: *pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, motywowanie do podjęcia pracy, bezpośredni kontakt, udzielanie fachowych porad, korzystanie z jego doświadczeń, wsparcia, kompetencji i kontaktów.*

Opiekunowie z ramienia PUP: *„ułatwiali bieżącą działalność biura, dostarczali oferty pracy, usprawniali kontakt z urzędem.* Niekiedy badani deklarowali potrzebę intensywniejszej pomocy ze strony pracowników

PUP, widząc w nich adresatów potrzeb wynikających z pracy PPK i poszukiwania zatrudnienia.

Kolejny blok tematyczny dotyczył przydatności Punktów w środowisku lokalnym. Ich przydatność dla osób bezrobotnych i poszukujących wsparcia bardzo wysoko i wysoko oceniła większość dotychczas badanych (ponad 80 % wskazań).

Wśród oferty Punktów Pomocy Koleżeńskiej najwyższe zainteresowanie klientów wzbudzają: oferty pracy, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych i wsparcie emocjonalne. W ostatnim okresie wzrosło oczekiwanie na informacje związane z kursami i szkoleniami zawodowymi, co z jednej strony oddaje tendencje rynkowe a z drugiej pozwala na stwierdzenie, że PPK są coraz częściej traktowane przez klientów jako profesjonalne centra doradczo – informacyjne.

Jako propozycje merytorycznego wzmocnienia oferty najczęściej pojawiały się: *większa ilość ofert pracy, szybszy dostęp do informacji o ofertach, możliwość poradnictwa psychologiczno – doradczego dla klientów PPK, umożliwienie kontaktu z pracodawcą, bogatsza oferta szkoleniowa, dłuższy okres działania, bezpłatne poradnictwo specjalistyczne – prawnik, pedagog; oferta dla niepełnosprawnych, lokalne Targi Pracy, regularna współpraca z lokalnymi mediami, przejęcie niektórych obowiązków PUP np.. zbieranie deklaracji o gotowości do podjęcia pracy”*

Ocena przydatności szkolenia z zakresu Wsparcia Koleżeńskiego do pracy w Punktach jest wysoka (średnia ocen 8), co świadczy o dobrym przygotowaniu beneficjentów do działań i koresponduje z wcześniejszą ewaluacją dokonaną po warsztatach.

Większość Punktów Pomocy Koleżeńskiej jest już zasymilowana w środowisku lokalnym. Nawiązano szereg kontaktów z instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi(dwie trzecie Punktów nawiązało bliskie relacje).Wśród najczęściej wymienianych znalazły się: MOPR, MOPS, domy kultury, biblioteki, GCI, Caritas i inne organizacje charytatywne, Kluby Pracy, Rady Dzielnicy.

Świadczy to świadomości znaczenia bezrobocia w środowisku lokalnym i coraz większej integracji wokół problemu.

Inicjowane są wspólne akcje – środowiskowe giełdy pracy, imprezy integracyjne, pomoc potrzebującym. Pozwala to mieć nadzieję na dłuższe zakorzenienie się tej formy pomocy dla osób poszukujących wsparcia i pracy. Beneficjenci zgodnie potwierdzają potrzebę istnienia Punktów po zakończeniu projektu.

W uzasadnieniu najczęściej stwierdzają: *” ludzie potrzebują pomocy w tej dziedzinie, zwykłej rozmowy, częstszego zaglądania do ofert; środowisko zaakceptowało dany Punkt, rodzinna atmosfera zachęca do wizyt; to jest dobre miejsce kontaktowe; to ludzie tworzą pomoc – tutaj jest atmosfera”*.

Znaczenie ma również bezpłatne korzystanie z infrastruktury dostępnej w PPK i szansa na skorzystanie z porady specjalistycznej blisko miejsca zamieszkania.

Sugestie ze strony indagowanych beneficjentów pozwolą na modyfikację działań Punktów i dostosowanie oferty do potrzeb mieszkańców konkretnego terenu. Nie ulega jednak wątpliwości, iż idea Wsparcia Koleżeńskiego zadomowiła się w społeczności lokalnej i wydaje się być przydatna, choć jej formuła musi dostosowywać się do ciągle zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Opinie zaprezentowane powyżej są jedynie lapidarnym opisem działań Punktów Pomocy Koleżeńskiej i nie dają prawa do całościowej oceny Projektu. Pozwalają jednak na wyciągnięcie wniosków dotyczących oceny stopnia przydatności tej inicjatywy w środowisku lokalnym.

Miarą oceny projektów są ich rezultaty. W trakcie 18 miesięcznego działania wizytę w Punktach złożyło ponad 22 tysiące osób. Władze samorządowe coraz częściej analizują realne wsparcie tej inicjatywy, pomoc świadczą także lokalne organizacje pozarządowe.

Współdziałanie tych środowisk z Instytutem Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach daje szansę na kontynuację pracy Punktów Pomocy Koleżeńskiej.

EFEKTYWNOŚĆ PROJEKTU W LICZBACH

Zatrudnienie - projekt PPK				
Miasto	I tura	II tura	III tura	Razem
Katowice	9	7	2	18
Siemianowice	9	5	2	16
Bytom	2	1	1	4
Piekary	5	3	3	11
Zabrze	7	6	2	15
Ruda Śląska	1	2	0	3
Świętochłowice	3	3	0	6
Chorzów	1	3	2	6
Mikołów	7	3	4	14
Jaworzno	7	5	0	12
Suma:	51	38	16	105
liczba benef:	117	78	78	273
% zatrudnienia	44%	49%	21%	38%

Zestawienie aktywności wszystkich beneficjentów Punktów Pomocy Koleżeńskiej za okres od 1 listopada 2005 - do 30 kwietnia 2007

Miasto	Nazwa Punktu	Liczba udzielonych porad klientom Punktu	Liczba powiadomień o podjęciu pracy przez klientów Punktu	Liczba zidentyfikowanych i opisanych instytucji pozarządowych i pomocowych	Liczba instytucji, z którymi nawiązano kontakt i współpracę	Liczba odbytych rozmów kwalifikacyjnych przez beneficjentów	Liczba beneficjentów którzy podjęli zatrudnienie*	Liczba beneficjentów
Chorzów	PPK "Serce"	363	24	63	24	50	1	8
	PPK "Jadwiga"	862	41	63	28	14	2	8
	PPK "Batory"	623	38	63	37	39	2	9
Świętochłowice	PPK "Chropaczów"	596	15	58	17	81	3	7
	PPK "Lipiny"	776	23	58	6	21	3	7
	PPK "Zgoda"	686	39	58	15	18	0	7
Ruda Śl.	PPK "Nowy Bytom"	1503	171	44	23	29	1	8
	PPK "Bykowina"	482	14	44	33	52	3	8
Jaworzno	PPK 1 KIK	501	8	30	14	9	4	9
	PPK 2 Leopold	482	30	7	3	11	3	7
	PPK 3 Byczyna	104	8	7	4	19	1	7
	PPK 4 Betlejem	686	13	20	10	28	4	7
Zabrze	PPK ZABORZE	639	34	41	8	33	3	7
	PPK ANDRZEJ	421	7	41	6	34	4	7
	PPK KOŃCZYCE	493	36	41	7	23	1	7
	PPK BISKUPICE	598	54	41	8	26	2	7
	PPK CENTRUM	813	33	41	6	21	0	7
	PPK HELENKA	840	32	41	6	29	4	7
Bytom	PPK "Szombierki"	1186	61	28	8	16	4	7

	PPK "Miechowice"	810	39	43	8	25	0	7
Piekary Śl.	PPK "Brzeziny"	363	26	31	7	35	6	8
	PPK "Oś.Wieczorka"	569	20	31	8	20	4	7
Siemianowice	PPK Św.Antoni	415	42	4	4	24	3	7
	PPK Pszczelnicza	268	19	12	5	34	1	7
	PPK Bytków	309	23	12	5	45	4	7
	PPK Michałkowice	581	38	7	3	28	4	7
	PPK Barbary	1133	46	9	4	28	2	7
	PPK Bańgów	340	31	2	2	58	3	7
Katowice	PPK Katedra	535	12	84	20	16	3	7
	PPK IWIPŁ	580	40	131	51	35	4	7
	PPK Giszowiec	440	29	66	40	21	2	7
	PPK Piotrowice	316	16	36	16	31	4	7
	PPK Bogucice	260	9	47	15	20	2	7
	PPK Tysiąclecie	215	11	55	20	32	2	7
Powiat mikołowski	PPK Mikołów	742	57	18	7	26	3	8
	PPK Łaziska G.	469	19	11	9	17	4	7
	PPK Gostyń	277	28	19	5	7	0	7
	PPK Ornontowice	571	50	14	8	19	3	7
	PPK Orzesze	257	15	10	5	10	1	7
SUMA		22104	1251	1431	505	1084	100	283

* dane na dzień
30 kwietnia 2007